N.ro 88
D. 31. Marca.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Uyście Szwedów za Pilicę 1656.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Model posągu Kopernika robiony w *Rzymie* przez sławnego *Tornwaldsena*, iuż znajduie się w *Warszawie*.

Ciepły i pogodny dzień wczorajszy, wywiodł znaczną część mieszkańców, do ogrodów głównych stolicy; były napełnione w południe używaiącemi wiosennego powietrza.

Dzieła kompletne Kalderona tłómaczenie niemieckie w 36 Tom: in 16. Cena zło: 48; też same w iednym tomie, cena zł: 40; są do nabycia w Księgarni A. *Brzeziny*.

Według ostatniego dziennika mód, *Bawety* przy sukni Damskiej muszą być koniecznie. Rękawy na ramionach powinny być bardzo buchciaste, suknia biała iest oszyta wstążkami gazowemi wzdłuż. Pukle z włosów zniżaią się zwolna; na czole przepaska z pereł i parę kwiatków na skroni składaią ubranie głowy młodej Damy. Kolor błękitny ma być w czasie tej wiosny najmodniejszym. — Powozy modne maią kolor cielisty, na szorach gdzie tylko można, daią się cyfry właściciela, na burtach liberji herby wyrabiane robotą szmuklerską.— Obicia najmodniejsze są paljowe, a przy firankach u okien daie się szlak *a la Grek.*

Święcone. — W iednym z starych Kalendarzów *Poznańskich* znajduie się następuiący opis, bez daty, zdaie się iednak że to być musiało za *Władysława IV.* »Woiewoda *Sapieha* w *Dereczynie*, takie wyprawił święcone, na które zjechało się co niemiara Panów z Litwy i Korony. Na samym środku był *Baranek*, wyrażaioncy *Agnus Dei*, z chorengiewko, calutki *z pistaciami*, a ten speciał dawano tylko Damom, Senatorom, Dygnitarzom i Duchownym. Stało 4 przeogromnych *Dzikow*, to iest tyle ile części roku. Każdy Dzik miał w sobie same wieprzowiny, alias szynki; kiełbasy, prosientka etc: Kuchmistrz naycudnieyszo pokazał sztuke w upieczeniu tych całkowitych *Odyńcow*. Stało tandem 12 *Jeleni* także całko pieczonych, z złocistemi rogami, cale do admirowania, nadziane były rozmaito zwierzyno, alias zaioncami, cietrzewiami, dropiami, pardwiami. Te Jelenie wyrażały 12 miesięcy. Na około były ciasta sonzniste, tyle ile tygodni w roku, to iest: 52, cale cudne placki, mazury, żmudzkie pierogi, a wszystkie wysadzane bakalio. Za niemi było 365 *babek*, to iest tyle ile dni w roku, a przy nich 8,760 iaj *pisanek*, to iest tyle ile godzin w roku. Każde było adornowane inscripciami, floresami, że nie ieden tylko czytał a nie iadł. Co zaś do *bibendy*, były 4 puhary, exemplum 4 por roku, napełnione winem ieszcze od Króla Stefana. Tandem 12 konewek srebrnych z winem po Królu Zygmuncie; te konewki exemplum 12 miesięcy. Tandem 52 baryłek także srebrnych, in gratiam 52 tygodni, było w nich wino cypryjskie, hiszpańskie i włoskie. Dalej 365 gonsiorków z winem węgierskim, alias tyle gonsiorków ile dni w roku; a dla czeladzi dworskiej 8760 kwart mie-

du robionego w *Berezie*, to iest tyle ile godzin w roku.»

Artykuł nadesłany.—Doniesionem było, że w Anglji 80ciokilkoletni Starzec, postradał życie przezto, iż upadł ślizgaiąc się z małemi chłopcami; byliśmy świadkami nieco podobnego i unas zdarzenia; Kobieta maiąca lat przeszło 50, w ciągu zeszłej zimy, prawie co dzień odbywała ślizgawkę na *Wiśle*, a to z porady aby używała agitacji potrzebnej dla zdrowia, iakoż oświadcza, że gdy inne rozmaite kuracje nie były iej skutecznemi, *ślizgawka* przywróciła czerstwe zdrowie! — B.... mieszkaniec na *Rybakach*. —

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z *Alexandrji*, że Aient Angielski, który przed kilku miesiącami znajdował się w tem mieście, znowu wrócił, bawiąc przez ten czas w *Malcie*, *Zancie* i *Modonie*. W ostatniem miejscu rozmawiał wraz z Jeneralnym Komissarzem wysp Jońskich z *Ibrahimem Baszą*. Ten Aient oświadczyć miał Wice Królowi Egiptu, postanowienie mocarstw sprzymierzonych, ażeby Armja Turecko-Egipska na przeznaczony czas opuściła *Moreą*, gdyż inaczej ztamtąd gwałtem oddaloną będzie; oraz żądał ów Aient zapewnienia od Wice Króla Egiptu, że pozostanie neutralnym gdyby wojna wynikła z Turkami. Odpowiedź *Wice Króla* na to przedstawienie była grzeczna, iednak zbaczaiąca co do istotnego celu rzeczy, gdyż starasię wstrzymywać Aienta Angielskiego tak długo dopóki nie będzie miał stanowczej odpowiedzi z *Stambułu*. W ciągu tego czasu, wypłynęła z portu *Alexandrji* dobrze uzbroiona eskadra Egipska, która ma zawieść broń i amunicją do *Kandji*. Wice Król Egiptu dał słowo honoru, że przeznaczenie pomienionej eskadry iest nieodmienne. Gazeta *Florencka* donosi, że Wice Król Egiptu na to przysłał, iż udaruie wolnością wszystkich niewolników Greckich obojga płci, których niedawno przywieziono od *Ibrahima* do *Alexandrji*. Ta wiadomość potrzebuie iednak potwierdzenia.—

Inne wiadomości odebrane od granic Tureckich donoszą, że w *Stambule* panuie największa anarchja która powstała przez mnóstwo wojska, ze wszystkich stron Państwa przybywaiącego do tej stolicy. Fanatyzm Turecki doszedł do najwyższego stopnia i zdaie się rzeczą niepodobną że w takich okolicznościach mogą nastąpić układy do pokoiu. W *Stambule* dotąd utrzymuie się wieść że Posłowie europejscy opuszczą tę stolicę. Ta wiadomość iednak nie zdaie się zgadzać z prawdą.— Donoszą z *Paryża* że examen młodych Egipcjan zostaiących w tej stolicy na edukacji, tak pomyślnie wypadł, iż rząd egipski dowiedziawszy się o tem, chciał przesłać znaczną nagrodę Rektorowi instytutu, w którym znajduią się ci młodzieńcy, lecz Rektor nic nieprzyiął.— Donoszą z *Neapolu* że wczasie tego rocznego Karnawału, nadużycie rzucania cukierków na osoby niemaskowane, pociągnęły za sobą złe skutki, gdyż ztąd wynikły niesnaski, nieprzyiaźń, a nakoniec w niektórych miastach na prowincji przyszło nawet do bitwy, w której kilka osób częścią ranionych częścią zabitych zostało.—Potwierdziła się pogłoska o mianowaniu Xcia *Montemor* Posłem *Francuzkim* przy dworze *Petersburskim*. — Kilka pułków Austrjackich wyjdzie niezwłocznie z okolic *Wiednia* do *Węgier*, dla wzmocnienia wojsk Austrjackich będących na granicy *Serwji*.—W *Lisbonie* nie bardzo iest spokojnie, bardzo wielu mieszkańców tej stolicy, równie iak obywateli prowincji, nie są przyiaciołmi konstytucji, a nawet niektórzy z nowo mianowanych Ministrów należą do tego stronnictwa. Teraźniejszy Minister skarbu Hrabia *Lapza* iest z nich najumiarkowańszy, posiada

oraz zupełną zdatność prowadzenia finansów.— We *Francji* tylko część nowozaciężnych wcielona będzie do wojska, reszta zostanie w domu do dalszego rozkazu.—Dawniej ulubiony Aktor komiczny *Potje* w Paryżu, który od 2 lat opuścił scenę, teraz został wezwany do dyrygowania teatrem Paryzkim zwanym *Nowości*, a oraz do grywania na nim, za co w ogóle będzie miał dochodu przeszło 60,000 franków rocznie. —W *Londynie* zawarto wiele zakładów o znaczne summy, czy nastąpi wojna z Turcją lub nie.—W iednej z wiosek państwa Kościelnego, żyie Nauczyciel wiejski maiący lat 102, i dotąd z taką pilnością uczący Dziatki iak przed 80 laty gdy zaczął takową pracę; przez całe życie nieoddalał się dalej iak o pół mili od tejże wsi, a przez ten czas wyuczył czytać i pisać 4,000 chłopców.

Donoszą od *granic Tureckich*, że z rozkazu Sułtana prowincja *Bośnia* ma dostarczyć 25,000 ludzi do wojska Tureckiego które wkrótce zgromadzi się pod *Adryanopolem*; słychać, że i inne prowincje otrzymaią podobnyż rozkaz a szczególniej *Serwja*; lecz *Serwjanie* z trudnością poddadzą się temu wyrokowi, gdyż maią oni przywileie, że tylko w tenczas powinni dostarczać wojska, gdy ich kraj zostaie zagrożony napadem nieprzyiacioł. — Wszystkie twierdze *Naddunajskie* są z pośpiechem opatrywane amunicją i żywnością, a garnizon ich zostaie znacznie powiększony. — Niedawno pod Gibraltarem zatonął statek Amerykański na którym znajdowała się Panna zaręczona, płynąca dla zawarcia ślubu małżeńskiego, i Matka chcąca odwiedzić swych Synów wysłanych dla nauki! obie postradały życie wraz z wszystkiemi osobami znajduiącemi się na tym statku!— Kraie Ameryki południowej co raz bardziej są zagrożone wojną domową; przewiduią że nastąpią okropne wypadki.— Znowu słychać w *Paryżu* o przybyciu Xcia *Meternicha* do tej stolicy, z której ma pospieszyć do *Londynu*. —*Rotszyldowie* maią założyć towarzystwo ułatwiaiące związki wexlowe w całej Europie.— Donoszą z *Korfu*, że *Jbrahim Basza*, póty niechce opuścić *Morei*, póki nieotrzyma rozkazu swego ojca. — Gdy Turcy tak nielitościwie obchodzili się z nieszczęśliwemi Ormjanami, znalazł się dobroczynny Muzułmanin, który wielu ich z ludzkością przyiął i hojnie obdarzył; iest to Basza *Nikomedji*.

P. *Szatonew* (Benoiston de Chateauneuf) udzielił Akademji umieiętności poszukiwań swoich, względem zmiany śmiertelności we Francji od roku 1775 do 1826. Z tych poszukiwań okazuie się, że dawniej na 100 dzieci urodzonych umarło 50 w pierwszych 2ch latach życia; dziś nie umiera więcej iak 38. Różnica ta nie tylko pochodzi z zaprowadzenia ospy ochronnej, lecz nadto z polepszenia stanu ludzi klassy najniższej. Co do innych lat życia, porównanie wykazuie także mniejszą śmiertelność w ostatnich latach. Dawniej na 100 ledwo 21 ludzi przeżyło lat 50; teraz 32; dawniej co rok umierał 1 na 30, teraz 1 na 39. Lecz za to liczba narodzeń zmniejsza się, teraz rodzi się 1 na 31, dawniej 1 na 25. Toż samo względem małżeństw powiedzieć można, dawniej na 111 osób zawieranem było 1 małżeństwo, dziś na 135. Płodność małżeństw nie zmieniła się, tak dawniej iak i teraz można rachować średnią liczbę na każde małżeństwo 4ro dzieci.

Na kompletny *Zbior przepisów stemplowych*, prenumerować można tylko do dnia inclusive 1 Kwietnia r. b.

DONIESIENIA.

Niżej wyrażony, iako właściciel prawy, maiąc sobie przyznane pretensje żołdu Francuzkiego, umieszczone w Księgach Likwidacyjnych na moie imie iako były Kapitan Pułku 7go Legji Nadwiślańskiej

Jazdy, w summie 2642 franków 26 centimów. Ktoś
(w samych początkach ieszcze po ukończeniu zapisu
tychże pretensji) stanąwszy w moiem imieniu, Certy-
fikat podstępnym sposobem za mnie odebrał. A
że ia nikomu na to niedawałem plenipotencji ani
dotąd nie cedowałem ieszcze urzędownie, przeto
powyższy Certyfikat zapewne w 815 lub 816 uzy.
skany przez kogoś *za nieważny uznaię* i to publi-
cznie niniejszem pismem ogłaszam. — Dnia 20 Marca
1828 r. w Radomsku. — Kapitan Pułku 3go Strzel-
ców Konnych Wojska Polskiego *Białobrzeski.*

Urząd Municypalny M.S. Warszawy.

Podaiąc do wiadomości publicznej że następuiące
bilety zastawne lombardowe iako to:

Ner 10,980	na złp:	30.	Ner 6514	na złp:	20.
1181	— —	30.	— 6814	— —	20.
9005	— —	80.	— 8138	— —	30.
9006	— —	24.	— 8139	— —	20.
9007	— —	36.	— 8332	— —	20.
8579	— —	40.	— 8425	— —	30.
5057	— —	200.	— 8486	— —	30.
10,795	— —	70.	— 5564	— —	60.
7167	— —	90.			

Posiadaczom tychże zaginęły, wzywa każdego w czy-
ich ręku takowe znajdowaćby się mogły, ażeby w prze-
ciągu sześciu tygodni od daty a najdalej do dnia 9,
Maia roku bieżącego do Dyrekcji Lombardu Miasta
Stoł: Warszawy w Ratuszu Głównym przy ulicy Se-
natorskiej posiedzenia swe odbywaiącej zgłosił się i
prawo posiadania onych udowodnił, po upłynieniu
bowiem terminu wyżej oznaczonego nowe bilety za-
stawne w miejsce zagubionych i fanty w zastawie bę-
dące tym iedynie osobom za opłaceniem przypada-
iących należytości wydane zostaną, których nazwi-
ska w Księgach Dyrekcji Lombardu są zapisane. —
W Warszawie d. 27 Marca 1828 r. — Radca Sta-
nu Prezydent Woyda. — Sekretarz Jlny G. Ja-
hołkowski.

☞ W Składzie *Ciechanowskiego* przy ulicy Podwale
można prenumerować różne Pisma perjodyczne.

Sprzedaż Win, Z mocy Aktu przed podpisanym
Reientem dnia 27 m. i r.b. zawartego, sprzedawane-
mi zostaną przez publiczną licytacją częściowo wi-
na Węgierskie w butelkach przeszło 6000 butelek,
wytrawne, tłuste, oraz essencji, wszystko w dobrym
gatunku. Licytacja odbywać się będzie przed pod-
pisanym Reientem w Piwnicy domu przy ulicy Dłu-
giej pod Nr 543, Lit: B. dnia 1go Kwietnia r. b.
i dni następnych o godzinie 3ciej po południu, ato
za gotowe nieodstępnie płacić się maiące pieniądze.
Ostrowski.

W Przedmieściu Pradze pod Warszawą na publi-
cznym targu dnia 1go Kwietnia r. b. o godzinie 3
z południa zaięte ruchomości iako to: Komoda olszo-
wa, Stół okrągły takiż, Kanapa, Krzeseł 6, Stoliki,
Łóżko, Szafa kredensowa, e. t. c., przez publiczną
licytacją za gotowe pieniądze sprzedane będą. —
Stanisław Modzelewski Komornik Sądowy.

☞ Mam zaszczyt donieść, iż na nadchodzące Swię-
ta Widlkanocne, iak zwykle dostać umnie mo-
żna Bab od złp. 4 do 12tu. oraz Placków i Pa-
sków na Swięta Rossyjskie i Chleba Petersburskie-
go Stołowego do święcenia po złp. 1 i 2, za dobroć
gatunku Ciast ręczę. Sprzedaż w mem iedynie miesz-
kaniu przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nr 476 Lit: B.
J. C. K. M. Piekarz Nadworny B. Bauer.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja na
effekta iako to: Szafy, Komody, Stoły, i t. d. tu w War-
szawie przy ulicy Solec w domu Nr 2915, w dniu 1m
Kwietnia r. b. o godzinie 3ciej z południa za gotowe
pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. —
Andrzej Tryllerowicz K. T. C. W. M.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja
na effekta iako to: Łóżka, Zegar, Kufry, Płaszcz,
Tużurek, i t. d. tu w Warszawie przy ulicy Elekto-
ralnej pod Nr 795, w dniu 1m Kwietnia r. b. o go-
dzinie 10tej zrana za gotowe pieniadze więcej daią-
cemu odbędzie się. — *Andrzej Tryllerowicz* K.

Tu w Warszawie znajduie się Fabryka Postrzy-
galni Sukna z maszynami i wszelkiemi do nich nale-
żytościami, w Lokalu dogodnym ustanowionemi i
pomieszkaniem dla Majstra. Takowa Fabryka iest
do wydzierżawienia od Wielkiej Nocy r. b. lub też
do sprzedania. Ktoby sobie życzył takową zadzier-
żawić lub nabyć, raczy się zgłosić na ulicę Królew-
ską pod Nr 1062, do Właścicielki domu, oraz ma-
szyna do Dekatyzowania Sukna, Każmirku iest do
sprzedania.

Dom murowany, z Stajniami i Wozowniami
przy ulicy Sto Krzyskiej pod Nr 1331, iest do sprze-
dania z wolnej ręki. Wiadomość u Gospodarza w tym-
że domu mieszkaiącego.

TEATR. Jutro na dochód Szpitali Traiedja *Dzie-
wica Orleańska.*

Dziś kończy się Prenumerata Kwartalna na Kurjera Warszawskiego.